Dosarul nr.3-2245/2024

HOTĂRÎRE
În numele legii

09 aprilie 2025

mun.Chişinău

Judecătoria Chișinău (Sediul Rîșcani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Veronica Jomiru-Niculiță
Grefier Victorița Colesnic

a judecat în ședință publică acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Roman Sergiu către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea deciziei și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind calcularea și achitarea diferenței dintre cuantumul pensiei stabilite inițial și cel recalculat,

c o n s t a t ă :

Aspecte de procedură.

La 11.04.2024, *reclamantul* Roman Sergiu, prin intermediul avocatului Musteață Eugeniu a depus cerere de chemare în judecată împotriva *pârâtei* Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea deciziei și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind calcularea și achitarea diferenței dintre cuantumul pensiei stabilite inițial și cel recalculat.

Potrivit fișei de repartizare, cauza a fost repartizată judecătorului, Pascari Roman (f.d.1) și a fost acceptată spre examinare în procedura de contencios administrativ la 31.07.2024 (f.d.54).

Prin încheierea vicepreședintelui interimar a Judecătoriei Chișinău sed. Rîșcani cauza a fost dispusă redistribuirii prin intermediul programului PIGD unui alt judecător specializat în materie de contencios administrativ (f.d.58).

Potrivit fișei de repartizare, cauza a fost repartizată repetat judecătorului, V.Jomiru-Niculiță (f.d.57). Prin încheierea protocolară a fost respinsă cererea pârâtului de inadmisibilitate înaintată o dată cu depunerea referinței din 18.06.2024 (f.d.33-40).

Pretenţiile şi Argumentele reclamantului:

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul a solicitat:

-anularea deciziei CNAS nr.243/24 din 05.02.2024 și refuzului nr.1993/2024 din 19.03.2024 și obligarea de a emite actul administrativ individual favorabil privind calcularea și achitarea lui Roman Sergiu a diferenței dintre cuantumul pensiei stabilite și achitat în perioada 02.07.2010-01.03.2018 și cuantumul pensiei recalculat prin decizia CNAS oficiul Ialoveni nr.40/2019/21154 din 12.06.2019.

-încasarea de la CNAS în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de judecată suportate și prejudiciul moral în sumă de 10000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 05.01.2024 a depus cerere cu privire la emiterea unui act administrativ privind calcularea și achitarea diferenței dintre cuantumul pensiei stabilit și achitat în perioada 02.07.2010 – 12.06.2019 şi cuantumul pensiei recalculat prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale Oficiul Ialoveni nr.40/2018/21154 din 12.06.2019.

Notează că prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.243/24 din 05.02.2024 s-a indicat netemeinicia achitării diferenței de pensie, la fel și faptul că o astfel de solicitare a fost examinată anterior.

Nefiind de acord cu răspunsul primit la 05.02.2024 s-a adresat cu cerere prealabilă prin care s-a solicitat anularea refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.243/24 din 05.02.2024 şi emiterea unui act administrativ privind calcularea şi achitarea reclamantului diferenței dintre cuantumul pensiei stabilit şi achitat în perioada 02.07.2010 — 31.07.2019 și cuantumul pensiei recalculat prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Ialoveni nr.40/2019/21154 din 12.06.2019.

Totodată, a solicitat repararea prejudiciului moral în cuantum de 10 000 lei pentru faptul că în mod nejustificat petiționarul a fost privat de pensia sa în modul stabilit de lege.

Indică că prin scrisoarea CNAS nr.1993/24 din 19.03.2024 a fost informat precum că pe cerința dată deja există o hotărâre judecătorească şi a fost soluționată deja pe cale extrajudiciară din care considerent a lăsat-o fără examinare. Referitor la cerința cu privire la repararea prejudiciului moral calificând-o ca declarativă și s-a refuzat în satisfacerea acesteia.

Remarcă reclamantul că este pensionar pentru vechime în muncă pe linia Ministerului Afacerilor Interne din data de 02.07.2010, fiindu-i stabilită pensia reieşind din vechimea în muncă de 20 de ani, în mărime de 50% din soldă, adică în suma de 2023,99 lei.

La data încetării raportului de muncă nu i-a fost calculată corect perioada de activitate 29.02.2002 - 05.02.2010, adică nu a fost calculată cu avantaje de 1:2, motiv din care s-a adresat în instanța de judecată în vederea recalculării vechimii de pensionare.

Prin hotărârea judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 02.02.2017, menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 18.10.2017, i-a fost admisă acțiunea şi s-a dispus recalcularea vechimii în serviciu ce dă dreptul la pensie.

Prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Ialoveni nr.40/2019/1230 din 01.03.2019 s-a dispus de a recalcula pensia, fiind indicat stagiu necesar în loc de 20 ani, 23 ani.

Ne fiind de acord cu recalculul efectuat s-a adresat în instanța de judecată în vederea recalculării vechimii în muncă ce dă dreptul la pensie, în temeiul hotărârii judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 02.02.2017.

Casa Națională de Asigurări Sociale a prezentat decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Ialoveni nr.40/2018/21154 din 12.06.2019, prin care s-a efectuat recalculul vechimii în muncă ce dă dreptul la pensie din data încetării raportului, iar pe acest temei, prin decizia Curții de Apel Chişinău din 16.11.2021, menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 08.06.2022, a fost respinsă acțiunea.

Deși în decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Ialoveni nr.40/2018/21154 din 12.06.2019 s-a indicat perioada de recalcul a vechimii în muncă, din data concedierii, adică 02.07.2010, însă nu s-a indicat pentru ce perioadă s-a dispus achitarea recalculului la pensie.

Indică faptul că suma recalculului la pensie a fost achitată într-o sumă globală și nu este clar pentru ce perioadă a fost achitată.

În urma cercetării dosarului de pensionare a constatat că nu există un act prin care să fi fost dispusă achitarea recalculului la pensie, iar suma achitată a fost mult prea mică pentru a coincide cu perioada de recalcul, motiv din care a solicitat emiterea unui act administrativ privind calcularea şi achitarea a diferenței dintre cuantumul pensiei stabilit şi achitat în perioada 02.07.2010 - 31.07.2019 şi cuantumul pensiei recalculat prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Ialoveni nr.40/2019/21154 din 12.06.2019.

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.243/24 din 05.02.2024 a fost respinsă cererea prealabilă ca fiind neîntemeiată, iar în motivare s-a menționat că recalculul pensiei s-a efectuat doar începând cu data de 01.03.2018. Subsidiar s-a indicat că anterior s-a depus o cerere similară, iar în consecință a fost emisă decizia nr.40/2022/23554 din 22.09.2022, iar în temeiul art.80 alin.(3) al Codului administrativ, cererea repetată nu se examinează.

Nefiind de acord cu răspunsul nr.243/24 din 05.02.2024, prin cererea prealabilă a explicat că cererea înaintată anterior nu este similară după conținut, iar decizia Curții de Apel Chişinău din 16.11.2021 a avut ca obiect al acțiunii recalculul pensiei, fără a fi pusă în fața instanţei chestiunea achitării diferenței de pensie. Examinările anterioare s-au axat pe dreptul la recalcul a pensiei, iar decizia Curții de Apel Chişinău din 16.11.2021 nu poate sta la baza refuzului de a examina prezenta cerere şi nici la baza refuzului în fond a cererii. Prin prezenta cerere nu s-a solicitat recalcularea pensiei, ci achitarea diferenței dintre pensia stabilită şi achitată şi cea recalculată.

Casa Națională de Asigurări Sociale a prezentat instanței de judecată decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Ialoveni nr.40/2018/21154 din 12.06.2019, precum că s-a făcut recalcul din data 03.07.2010, cu toate indexările, dar nu au achitat pentru toată perioada de recalcul, iar în contextul în care Curtea de Apel Chişinău, prin decizia din 16.11.2021 a constatat că a fost emisă decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Ialoveni nr.40/2018/21154 din 12.06.2019, prin care s-a făcut recalcul la pensie din data pensionarii, adică 03.07.2010, nu avea competența să verifice şi executarea acesteia, respectiv a considerat ca fiind epuizat obiectul acțiunii.

Comunică că a avut de suferit din cauza acțiunilor Casei Naţionale de Asigurări Sociale, deoarece inițial a fost nevoit să-şi dobândească dreptul la pensie prin instanța de judecată, în pofida practicii judecătoreşti, iar ulterior a fost înşelat cu privire la calculul diferenței de pensie.

La fel a specificăm că pensia este o plată pentru care reclamantul a trebuit să muncească o bună parte din viața sa, iar în momentul în care a ajuns să primească această pensie a fost înșelat de o instituție de stat și evident că are frustrări, stări de neliniște şi anxietate, ruşine față de sine pentru că este neputincios, dar şi față de familie care îi reproşează că a muncit o viață în organele de drept, iar suma de 10000 lei este una simbolică pe lângă suferința ce a avut-o.

<u>Argumentele pârâtei Casei Naţionale de Asigurări Sociale</u>

La 18.06.2024 Casa Naționale de Asigurări Sociale a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată (f.d.36-40).

Pârâta a menționat că reclamantul începând cu data de 03.07.2010, este beneficiar de pensie pentru vechime în muncă, calculată în proporţie de 50% din solda bănească primită înainte de concediere, pentru o vechime în muncă de 20 ani, stabilită în baza legii nr.1544/1993 privind asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne şi din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

La 06.02.2019, reclamantul a depus cererea nr 40/2019/233 de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni, anexând în acest sens următoarele documente confirmative: buletinul de identitate, confirmarea nr.16655 din 18.10.2018 cu privire la vechimea în muncă, eliberată de către Direcţia de Poliţie a mun.Chișinău, extrasul din ordinul nr.6 EF din 02.07.2010 cu privire la concedierea din OAI, extrasul din ordinul nr.132 ef din 20.06.2005 cu privire la numirea în funcţie de poliţist al Izolatorului de Detenție Provizorie al CGP al mun.Chişinău, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din data de 03.12.2018, încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 25.02.2019.

Urmare a examinării cererii, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni a emis decizia nr.40/2019/21154 din 12.06.2019, prin care a recalculat pensia în cuantum de 71% din suma soldei şi o vechime în muncă de 27 ani şi 07 luni.

Pensia a fost actualizată (recalculată şi indexată), începând cu data stabilirii inițiale a pensiei-03.07.2010, iar diferența pensiei recalculate fiind achitată pentru 12 luni precedente datei depunerii cererii de recalculare, conform art.art.51, 61 din legea nr.1544/1993.

La fel, actul administrativ nominalizat a fost supus examinării legalității emiterii actelor administrative de către instanţa specializată în materia contenciosului administrativ, sub aspectul corectitudinii reexaminării şi achitării diferenței pensiei recalculate, în acest sens fiind emisă decizia Curții de Apel Chișinău nr.3a-721/21 din 16.11.2021 prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Roman Sergiu, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale să recalculeze privind achitarea diferenței pensiei recalculate din momentul stabilirii pensiei. Actul judecătoresc menționat este definitiv şi irevocabil.

Urmărind scopul achitării diferenței pensiei recalculate începând cu data stabilirii inițiale a pensiei, ignorând existența unui act judecătoresc definitiv şi irevocabil cu privire la soluționarea obiectului sesizării, reclamantul a solicitat repetat achitarea diferenței pensiei recalculate începând cu data stabilirii pensiei inițiale, prin cererea adresată Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni din 06.09.2022.

Prin decizia nr.40/2022/23555 din 22.09.2022 Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni a respins cererea înaintată ca fiind neîntemeiată, decizie care a fost contestată la Casa Naţională de Asigurări Sociale prin cererea prealabilă nr.R-2179/22 din 01.11.2022, care a fost respinsă ca neîntemeiată la 01.12.2022.

Atât decizia CTAS Ialoveni nr.40/2022/23554 din 22.09.2022, cât și răspunsul la cererea prealabilă din 01.12.2022 a obţinut puterea lucrului decis şi în conformitate cu art.140 din Codul administrativ nu mai poate fi contestat nici pe cale prealabilă, nici prin acţiune în instanţa de judecată competentă.

Remarcă pârâta că reclamantul la data de 05.01.2024 a depus repetat cerere prin care a solicitat emiterea unui act administrativ privind calcularea şi achitarea diferenței dintre cuantumul pensiei stabilite şi achitate în perioada 02.07.2010- 31.07.2019 şi cuantumul pensiei recalculate prin decizia nr. 40/2019/21154 din 12.06.2019, cât şi repararea prejudiciului moral în cuantum de 10000 lei.

Prin răspunsul nr.243/24 din 05.02.2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a comunicat reclamantului că cererea înaintată repetat nu se supune examinării şi se conexează la dosarul inițial, iar cerinţa de reparare a prejudiciului moral urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Reiterează pârâta că, la data de 06.02.2019, prin cererea nr.40/2019/233, în privința reclamantului a fost iniţiată o procedură administrativă, având ca obiect calcularea şi achitarea lui Roman Sergiu diferenţa dintre cuantumul pensiei stabilit şi achitat în perioada 02.07.2010-31.07.2019, procedură finalizată prin emiterea decizia CTAS Ialoveni nr. 40/2022/23554 din 22.09.2022, care conform art.140 din Codul administrativ a obţinut puterea lucrului decis, respectiv, nu mai poate fi contestat nici pe cale prealabilă, nici prin acţiune în instanţa de judecată competentă.

Reclamantul urmărind scopul repunerii în termenul de depunere a acțiunii în instanța de contencios administrativ, a depus repetat la data de 05.01.2024, cerere prin care a solicitat emiterea unui act administrativ privind calcularea şi achitarea diferenței dintre cuantumul pensiei stabilite şi achitate în perioada 02.07.2010-31.07.2019 şi cuantumul pensiei recalculate prin decizia nr. 40/2019/21154 din 12.06.2019, cât și repararea prejudiciului moral.

Consideră pârâta că prin prisma art.80 alin. (3) din Codul administrativ, s-a consideat legală și motivată soluţia pârâtei, la emiterea răspunsurilor nr.243/24 din 05.02.2024, nr.1993/24 din 19.03.2024, prin care s-a refuzat examinarea cererii adresate repetat, cu referire la achitarea diferenței pensiei recalculate începând cu data stabilirii iniţiale a pensiei, cât și respingerea ca fiind neîntemeiată a cerinţei de achitare a prejudiciului moral.

<u>Argumentele participanților în ședința de judecată:</u>

Reclamantul asistat de avocatul, Mustață Eugeniu au susținut acțiunea depusă și au solicitat admiterea acesteia în modul cum este formulată.

Reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale înștiințat legal despre data, ora și locul examinării cauzei nu s-a prezentat, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa pârâtei.

MOTIVAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

Audiind în ședința de judecată participanții la proces, studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată constată următoarele.

<u>Admisibilitatea acţiunii</u>

Conform art.20 Cod Administrativ, *dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.*

Conform art.39 alin.(2) Cod administrativ, *orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.*

Potrivit art.207 alin.(1) din Codul administrativ, *instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.*

Acțiunea înaintată de către reclamant reprezintă o acțiune în obligare în conformitate cu prevederile art.206 alin.(1) lit.b) Cod administrativ, deoarece solicită obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual solicitat de către reclamant și respins de către pârât.

În acest caz, refuzul nr.243/24 din 05.02.2024 emis de CTAS Ialoveni, prin care reclamantului i-a fost respinsă solicitarea de recalculare a diferenței pensiei pentru perioada 02.07.2010-31.07.2019 și a cunatumului pensiei recalculat prin decizia CNAS Ialoveni nr.40/2019/21154 din 12.06.2019 și răspunsul CNAS nr.1993/24 din 19.03.2024 adoptat în procedura prealabilă sunt acte administrative individual defavorabile.

Totodată, se respinge argumentul pârâtei precum că solicitările reclamantului au fost examinate anterior prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16.11.2021, deoarece obiectul de examinare în acea acțiune era recalcularea pensiei, fără a fi pusă în fața instanței chestiunea achitării diferenței de pensie, însă în prezenta acțiune se solicită achitarea diferenței dintre pensia stabilită și achitată și cea recalculată.

La caz, cu referire la cele menționate, instanța reține că reclamantul revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a dreptului la recalcul a diferenței pensiei pentru perioada 02.07.2010-31.07.2019 și a cunatumului pensiei recalculat prin decizia CNAS Ialoveni nr.40/2019/21154 din 12.06.2019, în sensul art.17 Cod administrativ. Corespunzător, condiția revendicării unui drept legitim este întrunită.

Ținând cont de obiectul acțiunii și avînd în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ. Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Ținând cont de prevederile art.209 alin.(1) Cod administrativ, raportate la circumstanțele constatate, instanța de judecată concluzionează asupra respectării de către reclamant a termenului de depunere a acțiunii. Or, actele cauzei atestă că decizia nr.243/24 din 05.02.2024 a fost

contestată cu cerere prealabilă la 05.03.2024. Pe marginea cererii prealabile a fost emisă decizia nr.1993/24 din 19.03.2024, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la 11.04.2024, în interiorul termenului reglementat de art.209 al Codului administrativ.

Astfel, acțiunea este admisibilă.

<u>Legislația aplicabilă</u>

Legea nr.1544 din 23 iunie 1993 a asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne:

Prezenta lege stabileşte condiţiile de asigurare cu pensii a cetăţenilor Republicii Moldova: militari ai Forţelor Armate, colaboratori ai Serviciului de Protecţie şi Pază de Stat, ofiţeri de informaţii şi securitate, persoane din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, persoane din efectivul de comandă suprem şi colaboratori care îndeplinesc serviciul special prin contract în cadrul Centrului Naţional Anticorupţie, funcţionari publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, pensionari din rîndul militarilor forţelor armate, al organelor securităţii statului, al persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, al persoanelor care au îndeplinit serviciul militar sau special prin contract în cadrul organelor similare anterioare celor nominalizate, inclusiv ale fostei U.R.S.S., şi familiile acestora.

Articolul 2-Condiţiile de asigurare cu pensii

(1) Militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, care au dreptul la pensie și se stabileşte pensie după eliberare din serviciu.

Articolul 44-Cîştigul (solda) din care se calculează pensia

(1) Pensia pentru militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcţionarii publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, şi pentru familiile lor se calculează din solda acestora.

(2) Pensia pentru persoanele menţionate se calculează din salariul funcţiei, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum şi din media lunară a altor recompense, plăţi, sporuri şi suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepţia plăţilor compensatorii şi a indemnizaţiei băneşti unice în mărimea sumei mijloacelor băneşti de întreţinere pe un an.

Articolul 48-Stabilirea pensiilor

Pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi sistemului penitenciar, ale ofiţerilor de protecţie şi colaboratorilor organelor securităţii statului, Centrului Naţional Anticorupţie şi ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Naţională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Articolul 51-Termenele de recalculare a pensiilor

(1) În cazul apariţiei unor circumstanţe care implică modificarea mărimilor pensiilor stabilite pentru militarii în termen şi familiile acestora, recalcularea pensiilor se efectuează în termenele stabilite de Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat.

(2) Recalcularea pensiilor pentru militarii care au îndeplinit serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcţionarii

publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, şi pentru familiile acestora se efectuează de la data de 1a lunii următoare celei care au survenit circumstanţele ce cauzează modificarea mărimii pensiei. *Totodată, dacă pensionarul beneficiază de dreptul la majorarea pensiei, diferenţa de pensie i se poate plăti doar pentru 12 luni trecute.*

Articolul 54-Plata pensiilor pentru perioada precedentă

Suma pensiei calculată pentru pensionarii din rîndurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi ale funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, şi pentru familiile acestora şi nesolicitată la timp se plăteştre pentru perioada precedentă, însă cel mult pentru 3 ani premergători datei solicitării pensiei. *Sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia se plătesc pentru perioada precedentă* ***fără limite în timp****.*

Articolul 61-Recalcularea pensiilor stabilite anterior

(1) Recalcularea pensiilor stabilite anterior militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. *Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare şi nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.*

Aprecierea instanței de judecată în privința argumentelor și probelor prezentate de părți.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile reglementărilor legale ale contenciosului administrativ. Se pornește de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ, care este prestabilit de legislator și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, și asigurarea ordinii de drept.

Curtea Constituţională în decizia de inadmisibilitate din 07 decembrie 2021 a indicat că dreptul la pensie nu se stabileşte în mod automat, ci pe baza cererii titularului. Astfel, exerciţiul dreptului la pensie ţine de titular, care decide când şi în ce condiţii să obţină pensia. Aşadar, de vreme ce titularii sunt cei care decid cu privire la condiţiile de pensionare, Curtea reţine că aceştia trebuie să-şi asume consecinţele acestor decizii. De altfel, persoanele pot să prevadă efectele acestor decizii, inclusiv anumite inconveniente financiare legate de cuantumul pensiei calculate.

Obiect al examinării în speță îl constituie verificarea legalității refuzului nr.243/24 din 05.02.2024 și răspunsului nr.1993/24 din 19.03.2024 emis în cadrul procedurii prealabile de CNAS asupra cazului de respingere a solicitării reclamantului Roman Sergiu în recalculul diferenței pensiei pentru perioada 02.07.2010-12.06.2019 și a cuantumului pensiei recalculat prin decizia CNAS Ialoveni nr.40/2019/21154 din 12.06.2019.

Din materialele cauzei s-a constatat că reclamantul Roman Sergiu este beneficiar de pensie pentru vechime în muncă, începând cu 03.07.2010, în proporție de 50 %, pentru vechimea în muncă.

Prin hotărârea Judecatoriei Chișinău, sediul Centru nr.3-56/2016 din 02.02.2017 devenită irevocabilă prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 18.10.2017, s-a obligat Ministerul Afacerilor Interne să recalculeze vechimea în muncă cu avantaje lui Roman Sergiu, cu calcularea a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, pentru perioada de activitate 29.02.2002-05.02.2010 desfășurată în cadrul Izolatorului de detenție Provizoriu a Comisariatului general de Poliție al MAI. Prin decizia Curții de Apel Chișinău nr.3a-511/17 din 03.05.2017, hotărârea din 02.02.2017 a fost menținută *(f.d.38-52 din dosarul administrativ).*

Astfel, în temeiul hotărârii instanței de judecată din 02.02.2017, Ministerul Afacerilor Interne a emis ordinul nr.220 ef. din 24.12.2017 prin care s-a recalculat vechimea în muncă cu avantaje lui Roman Sergiu, calculându-i două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru activitatea de la 29.02.2002 până la 05.02.2010 în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Comisariatului General de poliție mun. Chișinău al MAI *(f.d.37-dosar administrativ).*

La 06.02.2019, reclamantul a depus cerere la Casa Teritoriala de Asigurari Sociale Ialoveni, anexând acte suplimentare *(f.d.34-43,53-54 din dosarul administrativ).*

Urmare a examinării cererii și a documentelor anexe, CTAS Ialoveni a emis decizia nr.40/2019/21154 din 12.06.2019 prin care a fost efectuată recalcularea cuantumului pensiei, în marime de 71 % din suma soldei pentru vechime în muncă de 27 ani și 07 luni, în mărime de 4176,19 lei, începând cu 01.03.2018, *(f.d.32-33 din dosarul administrativ).*

La 22.01.2020, reclamantul s-a adresat în instanța de judecată cu cerere privind stabilirea și achitarea pensiei pentru vechime în muncă cu avantaje, achitarea diferenței indexării pensiei și a indemnizației de concediere.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sed. Rîșcani nr.3-185/20 din 04.03.2021 a fost admisă acțiunea reclamantului și obligată CNAS de a achita reclamantului Roman Sergiu pensia pentru vechime în serviciu cu includerea în ea a avantajelor două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu, pe perioada activității în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie a Comisariatului General de Poliție a mun.Chișinău pentru perioada 29.02.2002-05.02.2010, cu achitarea *diferenței indexării pensiei* și a indemnizației de concediere *(f.d.13-15 dosar administrativ).*

Prin decizia Curții de Apel Chișinău nr.3a-721/21 din 16.11.2021, menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție nr.3ra-272/22 din 08.06.2022, a fost casată hotărârea judecătoriei Chișinău sed. Rîșcani din 04.03.2021, iar acțiunea depusă inclusiv de reclamantul Roman Sergiu a fost respinsă ca neîntemeiată (*f.d.6-12 dosar administrativ).*

La 06.09.2022, reclamantul a depus cerere la Casa Teritorială de Asigurari Sociale Ialoveni, prin care a solicitat reexaminarea pensiei pentru stagiul de cotizare realizat după stabilirea pensiei *(f.d.2- dosar administrativ).*

La 22.09.2022, CTAS Ialoveni a emis decizia nr.40/2022/23554 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei (recalcularea pensiei pentru vechime în muncă) pe motivul că asupra

obiectului există un act judecătoresc definitiv și irevocabil, decizia Curții de Apel Chișinău din 16.11.21 prin care s-a respins cererea reclamantului în partea recalculului și achitării din data obținerii dreptului la pensie ca neîntemeiată (*f.d.1 dosar administrativ*).

La 05.01.2024, reclamantul a depus cerere privind emiterea actului administrativ favorabil, privind calcularea și achitarea diferenței dintre cuantumul pensiei stabilite și achitate în perioada 02.07.2010-12.06.2019 și a cuantumul pensiei recalculat prin decizia CNAS Ialoveni nr.40/2019/21154 din 12.06.2019 (*f.d.20-21 dosar administrativ*).

Prin răspunsul nr.243/24 din 05.02.2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că recalcularea pensiei se efectuează de la 01.03.2018, iar prezenta cerere nu se supune examinării şi se conexează la dosarul inițial (*f.d.22 dosar administrativ*). Totodată s-a indicat că aspectul corectitudinii recalculării și achitării diferenței pensiei reclamantului, începând cu data stabilirii inițiale a pensiei a fost suspus examinării legalității prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16.11.2021.

Ulterior, la 05.03.2024 reclamantul s-a adresat către CNAS cu cerere prealabilă privind anularea răspunsului nr.243/24 din 05.02.24 și emiterea actului administrativ individual favorabil *(f.d.24-26 dosar administrativ).*

Prin răspunsul nr.1993/24 din 19.03.2024, Casa Națională de Asigurări Sociale l-a informat pe reclamant că la examinarea cererilor înaintate, Casa Națională de Asigurări Sociale, cât și Casa Terotorială de Asigurări Sociale Ialoveni s-au condus în strictă conformitate cu legislația, iar deciziile emise sunt legale şi întemeiate și nu sunt temeiuri de anulare *(f.d.29-31 dosar administrativ).*

Nefiind de acord cu răspunsul autorității publice, la 11.04.24 reclamantul s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune în contencios administrativ (f.d.6-12).

Așadar, prin decizia CNAS nr.40/2019/21154 din 12.06.2019 a fost efectuată recalcularea cuantumului pensiei, în marime de 71 % din suma soldei pentru vechime în muncă de 27 ani și 07 luni, în mărime de 4176,19 lei, începând cu 01.03.2018, însă reclamantul în prezenta acțiune solicită achitarea diferenței dintre pensia stabilită și achitată în perioada 02.07.2010-01.03.2018 și cea recalculată prin decizia CNAS Ialoveni nr.40/2019/21154 din 12.06.2019.

Deși, reclamantul nu contestă decizia CNAS Ialoveni nr.40/2019/21154 din 12.06.2019, instanța de judecată atrage atenția că acest act administrativ este executoriu și are puterea lucrului decis, fiind esențial referitor la perioada de recalculare a pensiei reclamantului- *doar pentru 12 luni trecute.*

Pe de altă parte, chiar dacă nu există o hotărâre judecătorească cu privire la un litigiu între reclamant și pârât, cu același obiect și pe aceleași temeiuri, se reține că anterior reclamantul a solicitat achitarea pensiei, începând cu data apariției dreptului la pensie (f.d.51), iar concluziile instanței de judecată- decizia Curții de Apel Chișinău din 16.11.2021 sunt relevante în acest caz:

„*Din sensul logico-juridic al art.61 alin.(1) din Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993 rezultă cert şi expres două situaţii în care pensia pentru vechimea în serviciu stabilită anterior urmează a fi recalculată, şi anume:*

1) existența documentelor aflate la organele de pensionare la momentul recalculării pensiei;

2) prezentarea ulterioară a actelor suplimentare ce ar acorda persoanei dreptul la majorarea pensiei până la stabilirea pensiei, iar recalcularea pensiei se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare şi nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi.

Astfel, după cum rezultă din materialele cauzei, autoritatea publică pîrîtă a recalculat pensile reclamanților/intimați începând cu data stabilirii pensiei, indexate pentru fiecare an şi achitată diferența la pensia recalculată pentru 12 luni precedente depunerii cererii cu actele suplimentare..(..)

Or materialele cauzei atestă certitudinea faptului că, Casa Națională de Asigurări Sociale de fapt ***a efectuat*** *recalculul pensiei reclamanților* ***pînă la*** *adresarea acestora cu prezenta acțiune în instanța de contencios administrativ*." (f.d.101).

Prin urmare, în condițiile permise de lege, CNAS a efectuat achitarea diferenței dintre pensia stabilită și cea recalculată doar pentru 12 luni, dar reclamantul solicită pe întreaga perioadă conform art.54 din legea nr.1544, care nu este aplicabil, deoarece în dosarul de pensionare a reclamantului au fost anexate ulterior mai multe acte suplimentare, inexistente la data stabilirii pensiei, motiv din care nu poate fi stabilită vina organelor care plătesc pensia.

Așadar, dreptul la recalcularea pensiei a apărut pentru reclamant ca efect al emiterii actelor judecătorești și recalcularea a avut loc în baza actelor suplimentare depuse ulterior de reclamant.

La fel nu poate fi reținut nici argumentul reclamantului cu privire la practica judiciară ca fiind una constantă în sensul admiterii acțiunii privind recalcularea cuantumului diferenței pensiei pe linia MAI cu obligarea CNAS la recalcularea și achitarea diferenței de pensiei din data stabilirii (02.07.2010) și a cuantumului pensiei recalculat prin decizia nr.40/2019/21184 din 12.06.2019, deoarece cauza dedusă judecății este diferită sub aspectul obiectului litigiului.

Din considerentele expuse, instanța de judecată constată că pretențiile înaintate de reclamant sunt neîntemeiate din care motive acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art.art.224-225, 229, 232 Cod Administrativ, instanţa de judecată

h o t ă r ă ș t e :

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de cererea de chemare în judecată depusă de Roman Sergiu către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea deciziei nr.243/24 din 05.02.2024 și nr.1993/24 din 19.03.2024 cu obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind calcularea și achitarea diferenței dintre cuantumul pensiei stabilite inițial și cel recalculat.

Hotărârea cu drept de atac la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (Sediul Rîșcani).

Președintele ședinței,
judecător **V. Jomiru-Niculiță**